

Özel Sektörden

Yaşar Döngel ile Röportaj (Antalya)

Yaşar DÖNGEL

Yüksek öğrenimini Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İşletme bölümünde tamamlamıştır. Profesyonel yaşamına Coopers and Lybrand İngiliz Denetim ve Danışmanlık firmasında başlamış ve bu alanda çeşitli sektörlerde Denetçilik ve Danışmanlık görevlerinde bulunmuştur.

Sonrasında Otomotiv Sektörüne geçerek, Dünyanın önde gelen sistem üreticisi Fransız Valeo grubunda yurt içinde ve Fransa’ da Genel Müdürlük pozisyonlarında bulunmuştur.

Havacılık sektöründe ilk yap-işlet-devret modeli olan Antalya Havalimanı’nın özelleştirilmesinde İş Geliştirme ve Mali İşlerden sorumlu Başkan Yardımcılığı görevinden sonra; son 10 yıldır Alman Fraport grubunun Türkiye Temsilcisi olup, Antalya Havalimanı’nın işletmesini üstlenen ICF Airports dâhil olmak üzere gruba bağlı çeşitli firmaların Yönetim Kurulu Üyeliği görevini sürdürmektedir.

Evli ve iki çocuk babası olan Döngel İngilizce ve Fransızca bilmektedir.

Son dönemde kamu yönetimi anlayışında özel sektöre yönelik bir eğilimden söz etmek mümkündür. Bu bağlamda devlet-özel sektör ilişkilerini nasıl değerlendirebilirsiniz?

Devlet ve özel sektör ilişkilerinin bugün geldiği noktanın en önemli göstergelerinden birinin, özellikle son yıllarda hayata geçirilen “kamu-özel sektör ortaklığı/işbirliği” projelerinin olduğunu düşünüyorum.

Kamu ve özel sektör arasında uzun dönemli bir ilişkiye dayanan bu model ile kamunun finansman ihtiyacı ile özel sektör dinamizmi birleştirilmiş, enerjiden, altyapı ve sağlığa kadar çeşitli alanlarda vatandaşın beklediği hizmet çok daha kısa sürelerde sunulabilmektedir.

Bu tür projeler, finanse edilebilirliğe ilişkin düzenlemelerden sonra, uluslararası yatırımcıları cezbediği için ülkenin ekonomik büyüklüğüne de katkı sağlamaktadır. Bu çerçevedeki en başarılı olunan alanlardan birisi de havalimanı yatırım ve işletmeciliğidir. Turizm başta olmak üzere çok sayıda sektör açısından stratejik önemi olan bu sektörde

kamu-özel sektör ortaklığı modelleri çerçevesinde ülkemizdeki başlıca uluslararası havalimanları yenilenmiştir. Ülkemiz bugün Avrupa’nın en modern havalimanı altyapısına sahip uluslararası standartlarda hizmet veren ülkelerinden birisidir.

Bu süreçte, kamuyu temsil eden Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMI) ile özel sektör temsilcileri arasında ortak yönetim kültürü açısından son derece önemli seviyelere geldiğini rahatlıkla ifade edebilirim.

Ben geline bu noktadan sonra kamu ve özel sektörün bu işbirliğinin yurtdışı projelere de taşınmasının zamanının geldiğine inanıyorum.

Gerekli yasal düzenlemelerden sonra orta vadede yurtdışında projelerde de kamu özel sektör işbirliğinin başarılı örneklerini izleyeceğimizi düşünüyorum.

Türkiye’de ülke yönetiminin omurgasını mülki idare sistemi oluşturmaktadır. Görev yaptıkları il ve ilçelerde devletin ve hükümetin temsilcisi olan mülki idare amirlerinin ekonomik gelişme, istihdamın artışı ve halkın refah düzeyinin yükselmesi konularındaki işlev ve rollerini tecrübeleriniz ışığında anlatabilir misiniz?

Kanımcı geniş rol ve işlevleri arasında en kritik olanı mülki idare amirlerinin yerel sektör temsilcileri ile merkezi otorite arasında üstlendiği köprü rolüdür.

Konumu gereği yerel sorunları daha yakından görüp, bunların çözümüne ilişkin ilgili bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşları nezdinde ilgililer arasında iletişimi sağlamak, bürokrasiyi hızlandırmak gibi çok önemli bir pozisyonda olduklarına inanıyorum. Bu sorunlar; ekonomik alanla sınırlı olmayıp sosyal alanda da sonuçlar doğurabileceğinden iletişim sağlama işlevi her anlamda son derece önemlidir.

Bu çerçevede Antalya Valimizin turizm sektör temsilcileri ile oluşturduğu düzenli toplantılar sonucu sektörün çeşitli sorunlarına kısa sürede çözüm bulunabilmiştir. Bu da ekonomik ve istihdam potansiyeli açısından kentin başat sektörü olan Turizm sektörü ve dolayısı ile Antalya ekonomisine önemli katkı sağlamıştır.

Bunun yanı sıra il düzeyinde farklı aktörler arasında eşgüdüm ve iletişimi sağlamak gibi çok önemli bir işlevi daha var. Buna ilişkin son örnek Antalya’da düzenlenen G-20 Zirvesi. Hem il düzeyinde hem de ulusal düzeyde çok sayıda birimin katılımını gerektiren bu önemli organizasyon, Valiliğimizin eşgüdümünde bugüne kadar gerçekleştirilen en başarılı G-20 Zirvesi olarak kayıtlara geçmiştir. 2016 Yılında Antalya yine çok önemli, Dünyadaki en önemli organizasyonlardan EXPO 2016’ya ev sahipliği yapacaktır. G-20’de olduğu gibi Valiliğimizin eşgüdüm işlevi bu anlamda son derece önemli rol oynayacaktır.

Bu ve benzeri organizasyonların yanı sıra eşgüdüm fonksiyonu özellikle bazı sektörlerde de son derece önemlidir. Faaliyette bulunduğumuz havalimanı işletmeciliği bu anlamda en önemli örneklerdendir. Kuralları son derece ayrıntılı ve uluslararası sözleşmelere dayanan havalimanı hizmetleri doğurabileceği sonuçlar açısından da son derece kritiktir. Bu hizmet çok sayıda halkadan oluşup ancak zincirin tüm halkalarının eksiksiz katılımı ile mümkündür. 30’ dan fazla kamu ve özel sektör temsilcilerinin hizmet verdiği Antalya Havalimanı, objektif kimliği ile Havalimanı Mülki İdare Amirliği tarafından üstlenilen eşgüdüm fonksiyonu bu hizmetin sağlanmasında kritik başarı faktörlerinin başında gelmektedir.

Mülki idare amirinin işlevleri arasında bir diğer önemli olan da temsil işlevidir. Uluslararası sektörel organizasyonlara ev sahipliği sektörler açısından son derece önemli olup bu anlamda ülkeler arasında çok ciddi rekabet yaşanmaktadır. Bu tür organizasyonlarda kamu desteği organizatörler açısından en önemli yer seçim kriterlerindendir. Antalya Valiliğimizin bu anlamdaki desteği ile çeşitli uluslararası havacılık ve turizm organizasyonlarını Antalya’da gerçekleştirme olanağı bulduk. Bunların Antalya ve dolayısı ile ülke ekonomisine azımsanmayacak katkı yaptığına inanıyorum.

Bunların dışında, mülki idare amirinin oluşturulacak il/ilçe/sektör vizyonu doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşları ile tüm kamu kaynaklarını bu vizyon doğrultusunda harekete geçirmesi hedeflere ulaşılması açısından stratejik önem taşımaktadır.

Toplumsal ve ekonomik gelişme amacı doğrultusunda mülki idare özel sektör ilişkilerinin geliştirilmesine yönelik görüş ve önerilerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Ben, bu anlamda, üzerinde durulması gereken noktanın, yerel aktörler ile merkezi otorite arasında üstlenilen/üstlenilmesi gereken köprü işlevi olduğunu düşünüyorum.

Bu çerçevede, ülkenin genel ekonomisine katkıda bulunabilecek kritik sektörler il bazında tespit edilip bu sektörler bazında yine ilgili illerde daimi çalışma/danışma kurulları oluşturulabilir. Kurumsal yapıya sahip bu kurullar ile Mülki İdare Amirliği arasında organik bağ kurulmalı ve ilgili merkezi otorite birimleri, kamu kurum ve kuruluşları ile iletişim, eşgüdüm ve yönlendirme işlevi üstlenecek bu kurullara mülki idare başkanlık etmelidir. Bu amaçla Mülki İdare’ ye hangi sorumluluk ve yetkilerin verileceği yeniden tartışılıp gerekli yasal ve idari düzenlemelerle desteklenmelidir.

Benzeri kurullar, sektörlerle sınırlı kalmayıp; çevre, güvenlik, su vb kritik öneme sahip konularda da oluşturulabilir.

Böyle bir yapının yerelde mevcut sorunların ve ülke geneli açısından yine yereldeki potansiyel katma değerlerin tespiti, ilgili sürecin yönetimi ve sonuçlandırılması açısından etkin rol oynayacağını düşünüyorum.